

የኢትዮጵያ የሲቪል ማህበራት ድርጅቶች ህብረት ለምርጫ የስድስተኛው አገራዊና ክልላዊ ምርጫ ድምፅ አሰጣጥ መጀመሩን በተመለከተ የተሰጠ መግለጫ

የኢትዮጵያ የሲቪል ማህበራት ድርጅቶች ህብረት ለምርጫ በሰኔ 14፣ 2013 ዓ.ም የሚደረገውን ስድስተኛውን አገራዊና ክልላዊ ምርጫ ለመታዘብ እንዲያስቸለው ከስድስት ክልሎች እንዲሁም ከሁለት የከተማ አስተዳደሮች የተመለመሉ 3,000 በላይ ታዛቢዎችን እንዳሰለጠነ የሚታወቅ ነው። ህብረቱ ታዛቢዎቹን በተለያዩ በዛሬው ቀን የሚደረገውን የድምፅ አሰጣጥ እና የቆጠራ ሂደት በሚሳተፉ ክልሎች እንዲሁም በአዲስ አበባና ድሬ ዳዋ ከተማ አስተዳደሮች አሰማርቷል። ታዛቢዎች የሚሰበሰቡትን መረጃ ወደህብረቱ የተሰጣቸውን ኮድ በመጠቀም የሚልኩ ሲሆን መረጃውን በፅሁፍ መልዕክት ለህብረቱ መረጃ ማዕከል እያደረሱ ይገኛሉ። ይህ ጋዜጣዊ መግለጫ እስከተዘጋጀበት ሰዓት ከ2,100 በላይ የሰለጠኑና እውቅናን ያገኙ ታዛቢዎች ለመረጃ ማዕከሉ መረጃውን የላኩ ሲሆን በአገሪቱ ካለው የስልክ ግንኙነት ውስንነት አንፃር ወደ ህብረቱ መረጃ ማዕከል ያልደረሱ መልዕክቶች እንደሚኖሩ ህብረቱ ያምናል። ህብረቱ ከታዛቢዎች የሰበሰበውን መረጃ በጥልቀት እየመረመረና እያረጋገጠ ሲሆን በዚህም ምክንያት ከታች የተቀመጡት ቅድመ ግኝቶች በመጠኑ ሊቀየሩ እንደሚችሉ አስቀድሞ ሊገልፅ ይወዳል።

በመሆኑም ይህ ጋዜጣዊ መግለጫ ታዛቢዎች በጣብያው ሲደርሱ፣ የምርጫ ጣብያው ሲከፈት እንዲሁም በድምጽ አሰጣጥ ሂደቱ ወቅት ታዝበው የላኩት መረጃዎች ላይ በመመስረት የወጣ ቅድመ መግለጫ ሲሆን ቅድመ ግኝቶቹ ከ2000 በሚበልጡ በአገሪቱ የተለያዩ ክፍሎች ከሚገኙ ጣብያዎች በተሰበሰበ መረጃ ላይ የተመሰረቱ ናቸው።

- በህብረቱ ከተሰማሩ ታዛቢዎች በተገኘው መረጃ መሠረት በግምት ወደ 93 በመቶ የሚሆኑት የምርጫ ጣብያ አስፈፃሚዎች ታዛቢዎች ወደ ምርጫ ጣብያው ሲደርሱ በቦታው ተገኝተዋል።
- ከዚህ ጋር በተያያዘ 3 በመቶ የሚሆኑት የህብረቱ ታዛቢዎች ለምርጫ ጣብያ አስፈፃሚዎች አስፈላጊውን የታዛቢነት ማረጋገጫ ቢያቀርቡም ወደ ምርጫ ጣብያው እንዲገቡ እንዳልተፈቀደላቸው ገልፀዋል።
- የህብረቱ ታዛቢዎች በተገኙበት የምርጫ ጣብያዎች በተገኘው ሪፖርት መሠረት ወደ 98 በመቶ የሚሆኑት ጣብያዎች ድምጽ የመስጠት ሂደቱ የተጀመረው ከጠዋቱ 1 ሰዓት በፊት ነበር።
- በታዛቢዎች በተሰበሰበው መረጃ መሰረት 11 በመቶ የሚሆኑት የምርጫ ጣብያዎች የተዋቀሩት በፖሊስ ጣብያ፣ በፖሊቲካ ፓርቲ ህንፃ ወይም በወታደር ካምፕ ሲሆን እነዚህ ስፍራዎች በምርጫ ቦርድ መመርያ መሰረት የተከለከሉ እንደሆኑ የሚታወቅ ነው።
- ከቅስቀሳ ጋር ተያይዞ ምንም እንኳን በምርጫ ቦርድ መመርያ መሰረት በምርጫ ቀን በምርጫ ጣብያዎች አካባቢ ቅስቀሳም ሆነ የቅስቀሳ ቁሳቁሶች እንዳይኖሩ የተደነገገ ቢሆንም የህብረቱ ታዛቢዎች ከተገኙባቸው ጣብያዎች በ12 በመቶ ያህሉ በምርጫ ጣብያው ውስጥ እንዲሁም አካባቢ የምርጫ ቅስቀሳ እንደነበረ ታዛቢዎች ገልፀዋል።
- ተደራሽነትን በተመለከተ በ96 በመቶ ያህል ታዛቢዎች የተገኙባቸው የምርጫ ጣብያዎች ለወንዶችም ሆነ ለሴቶች መራጮች በእኩል መጠን በቀላሉ በሚያገኙበት ስፍራ የተቋቋሙ ሲሆን አሳሳቢ በሚባል መልኩ ታዛቢዎች ከጎበኛቸው ምርጫ ጣብያዎች 11 በመቶው ብቻ ለአካል ጉዳተኞች እና ለመንቀሳቀስ የሚቸገሩ ግለሰቦች (ማለትም በእድሜ የገፉ ዜጎች፣ ህፃናት ያዘሉ እናቶች ወዘተ) ያለአጋዥ ተደራሽ አለመሆናቸውን ታዛቢዎች ገልፀዋል።

- ከCOVID19 ጋር በተያያዘ 20 በመቶ ያህል የሚሆኑት ህብረቱ ታዛቢዎች በተገኙባቸው ጣብያዎች የነበሩት ሰልፎች አካላዊ ርቀትን ለመጠበቅ በሚያስችል መልኩ እንዳልተዋቀሩ መረጃው የሚያሳይ ሲሆን 53 በመቶ ያህሉ በሰልፍ ወቅት አካላዊ ርቀትን የጠበቁት በከፊል እንደሆነ ታዛቢዎች ሪፖርት አድርገዋል።
- ከዚህ ጋር በተያያዘ 8 በመቶ ያህሉ ታዛቢዎች በምርጫ ጣብያው ውስጥ ያለው አወቃቀር አካላዊ ርቀትን ለመጠበቅ በሚያስችል መልኩ እንዳልሆነ የገለጹ ሲሆን 50 በመቶ ያህሉ አካላዊ ርቀትን መጠበቅ የሚቻለው በከፊል ብቻ እንደሆነ ገልጸዋል።
- ከምርጫ ጣብያዎች መከፈት ጋር በተያያዘ 99 በመቶ ያህል በሚሆኑት ጣብያዎች የድምፅ መስጫ ሳጥኖች ከመታሸጋቸው በፊት ባዶ እንደሆኑ በግልፅ ታይተዋል።
- የምርጫ አስፈጻሚዎችን በተመለከተ 99% በሚሆኑት ህብረቱ በታዘባቸው የምርጫ ጣብያዎች ውስጥ በአማካኝ አራት የምርጫ አስፈጻሚዎች መገኘታቸውን በፅሁፍ መልዕክት የተላኩለት መረጃዎች ያመለክታሉ። ህብረቱ በታዘባቸው የምርጫ ጣብያዎች ውስጥ ቢያንስ ሁለት ሴት የምርጫ አስፈጻሚዎች የተገኙ ሲሆን፤ 21% የምርጫ ጣብያ ኃላፊዎች ሴቶች ናቸው።
- በመጨረሻም፣ ህብረቱ ትዝብት ካደረገባቸው የምርጫ ጣብያዎች ውስጥ ድምፅ መስጠት ከተጀመረበት ሰዓት አንስቶ በ90% ያህል የምርጫ ጣብያዎች ውስጥ የፖለቲካ ፓርቲዎች ተወካዮች እና ታዛቢዎች ተገኝተዋል።

ህብረቱ እስካሁን ድረስ 118 ያህል የአሳሳቢ ሹኑቶች ሪፖርት የተደረገለት ሲሆን፤ 93 ያህሉን አጣርቶ አረጋግጧል። ከነዚህም ውስጥ በርካታዎቹ አሳሳቢ ሹኑቶች የተፈፀሙት በደቡብ እና በአማራ ክልሎች ውስጥ ነው። በተደጋጋሚ ሪፖርት የተደረገባቸው አሳሳቢ ሹኑቶች ውስጥ ታዛቢዎች እንዳይታዘቡ መከላከል እና የምርጫ ጣብያ ቁሳቁሶች መጓደል ናቸው። ህብረቱ አሁንም ተጨማሪ የትዝብት እና የአሳሳቢ ሁኔታዎች ሪፖርቶችን እየተቀበለ እና እያጣራ ይገኛል። በተጨማሪም ፈጣን መፍትሄ ሊሰጣቸው በሚችሉ ጉዳዮች ላይ ህብረቱ የምርጫ ቦርዱ ውሳኔን ለማሳለፍ እንዲያስችለው ወቅታዊ መረጃን እንዳቀረበ ሊገለፅ ይገባል።

በዚህ መግለጫ መግቢያ ላይ እንደተጠቀሰው፣ ህብረቱ የድምፅ መስጠት ሂደቱ እና ቆጠራ ተጠናቆ፤ የደረሱትን ቀሪ መረጃዎች ሳያጠራ እና ሳያረጋግጥ ምንም አይነት መደምደሚያ ላይ አይደርስም። ህብረቱ የተሟላ ሪፖርቱን ሙሉ የትዝብት መረጃዎቹን አጠቃሎ ከሰበሰበ፣ ካጣራ እና ካረጋገጠ በኋላ የሚያወጣ ይሆናል።

የኢትዮጵያ የሲቪል ማህበራት ድርጅቶች ህብረት ለምርጫ፣ ዜጎች የኢትዮጵያ ብሄራዊ ምርጫ ቦርድ የድምጽ አሰጣጥ እና የቆጠራ ሂደቱ እስኪያጠናቅቅ ድረስ በተረጋጋ፣ በስክነ ሁኔታ እና በትዕግስት እንዲጠባበቁ ጥሪውን ያቀርባል።

ምርጫውን ሆነ ህብረቱን የሚመለከቱ ተከታታይ መረጃዎችን ለማግኘት የህብረቱን ድረገጽ፣ የፌስቡክ እና ትዊተር ገጾች ይጎብኙ

ለተጨማሪ መረጃ የህብረቱ የህዝብ ግንኙነት ባለሙያ አቶ ዬሴፍ መኮንን 0913923542 ያግኙ

የኢ. ሜይል አድራሻ info@cecoe.oeg

